

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ОСВІТИ

Посухіна С.Г., здобувач вищої освіти групи ЗПУА 5/1

Миколаївський національний аграрний університет

Екологічні проблеми є одними з найважливіших сьогодні. Вони також відносяться до глобальних проблем людства. Погіршення стану навколишнього середовища та біоекологічні зміни спричинені насамперед ставленням людини до природи. Очевидно, що без проведення певних змін неможливий подальший розвиток цивілізації. До таких змін можемо віднести раціональне використання і відтворення природних ресурсів, а також охорону навколишнього середовища для забезпечення екологічної безпеки та умов для життя наступних поколінь. Щоб досягти цих результатів необхідно проводити екологізацію освіти.

Питання екологізації освіти є достатньо актуальним, оскільки ставлення суспільства до природи залежить від рівня екологічної грамотності та культури. Дослідженню цієї проблеми присвятили свої роботи такі науковці: Бережок В., Кучер Т., Лук'янова Л., Слєпченко А., Ткаченко К., Ткаченко О., Пустовіт Г. та багато інших.

Метою роботи є дослідження сутності екологізації освіти, його значення та важливість в наш час.

Екологічна криза з кожним роком лише загострюється, отже вирішення цієї проблеми потребує зміни мислення суспільства на більш глибоке для усвідомлення негативних наслідків діяльності людини. Основним елементом реформування суспільства повинна стати нова освітня система, яка б орієнтувалася на формуванні в людини нового рівня усвідомлення суспільних цінностей. [1, с.98]

Екологізація – це процес розширення та насичення екологічними, насамперед природоохоронними, вимогами знань та умінь фахівців, рішень управлінців, характеристик новостворюваної техніки, проектів з виробництва й реконструкції об'єктів інфраструктури, технологій з виробництва, суспільної свідомості і т.д. Стратегічною ціллю цього напрямку є створення екологічної

цивілізації, тобто суспільства з безкорисливим еколого-економічним типом мислення (не експлуатація природи, а раціональна співпраця). [2, с.20]

До головних цілей екологізації можемо віднести:

- оптимізацію умов життєдіяльності людства через збереження і покращення стану природного середовища;
- використання безвідходного виробництва та замкнутих циклів ресурсоспоживання;
- раціональне використання природних ресурсів, що забезпечує їх охорону та розширене відтворення;
- збереження різноманіття рослинного і тваринного світу.

У законодавстві України немає поняття «екологізація освіти», а в теоретичних дослідженнях відсутній єдиний підхід до його розуміння. [1, с.98] Найдоцільнішим вважаємо таке твердження, що під екологізацією освіти розуміють цілеспрямований навчальний процес з підготовки учнів або студентів задля формування у них належних еколого- економічного, політичного та правового світоглядів.

Рис. 1. Моделі екологічної освіти [розроблено за даними 3]

Розглянемо моделі екологічної освіти. На сьогоднішній день існує три моделі. Перша монопредметна модель базується на обов'язковому вивченні спеціального курсу екологічного змісту. Друга – багатопредметна модель передбачає включення відповідного екологічного аспекту до кожної навчальної

дисципліни. Оскільки і в першій, і в другій моделі є недоліки найефективнішою вважаємо комбіновану модель. Вона ґрунтується на екологізації усіх навчальних предметів за умови, що учні чи студенти вже мають базові знання з екології, які вони набули в процесі вивчення спеціального курсу.

Сутність екологізації освіти полягає у формуванні людини, яка усвідомлює свій нерозривний зв'язок з природою, у формуванні фахівця, професіонала, який створюватиме нові технології та техніку навчання, що забезпечать реалізацію концепції сталого розвитку суспільства. [3]

Таким чином, основною причиною розвитку екологічної кризи є відсутність належних механізмів регулювання та реалізації державної екологічної політики. Досягнення позитивних результатів можливе шляхом екологізації освіти. Екологізація освітнього простору спрямована на глибокий, багатогранний розвиток особистості та формування в людини цілісної картини світу, а також на підвищення рівнів екологічної грамотності, свідомості і культури суспільства в еколого-правовій, еколого-економічній та еколого-політичній сферах.

Список використаних джерел

1. Слепченко А. Екологізація освіти в Україні: поняття та правові засади. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2016. № 2(103). С. 98–101.
2. Ткаченко К., Ткаченко О. Про екологізацію освіти. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії*: Міжнар. науково-практ. інтернет-конф., м. Переяслав-Хмельницький, 29–30 верес. 2016 р. С. 19–21.
3. Лук'янова Л. Проблема екологізації освіти в сучасному науковому дискурсі. *Імідж*. 2012. № 2.